

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

25 päivänä toukokuuta 2023*

Ennakkoratkaisupyyntö – Immateriaalioikeus – Tekijänoikeus ja lähioikeudet, joita sovelletaan satelliitin välityksellä tapahtuvaan yleisradiointiin ja kaapeleitse tapahtuvaan edelleen lähettämiseen – Direktiivi 93/83/ETY – 1 artiklan 2 kohta – Satelliittivälitys yleisölle – Käsite – Satelliittikanavapakettien tarjoaja – Ohjelmien välitys toisessa jäsenvaltiossa – Oikeuksien käyttämistä merkitsevän toiminnan, jolla kyseinen tarjoaja osallistuu tällaiseen satelliittivälitykseen, tapahtumapaikka

Asiassa C-290/21,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Oberster Gerichtshof (ylin tuomioistuin, Itävalta) on esittänyt 20.4.2021 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 5.5.2021, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM)

vastaan

Canal+ Luxembourg Sàrl,

jossa asian käsittelyyn osallistuvat

Tele 5 TM-TV GmbH,

Österreichische Rundfunksender GmbH & Co. KG,

Seven.One Entertainment Group GmbH ja

ProSiebenSat.1 PULS 4 GmbH,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Arabadjiev, presidentti K. Lenaerts, joka hoitaa ensimmäisen jaoston tuomarin tehtäviä, varapresidentti L. Bay Larsen, joka hoitaa ensimmäisen jaoston tuomarin tehtäviä, sekä tuomarit P. G. Xuereb ja I. Ziemele (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: M. Szpunar,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

kirjaaja: hallintovirkamies S. Beer,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 8.6.2022 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM), edustajanaan N. Kraft, Rechtsanwalt,
- Canal+ Luxembourg Sàrl, edustajanaan A. Anderl, Rechtsanwalt,
- Seven.One Entertainment Group GmbH ja ProSiebenSat.1 PULS 4 GmbH, edustajanaan M. Boesch, Rechtsanwalt,
- Euroopan komissio, asiamiehinään J. Samnadda ja G. von Rintelen,

kuultuaan julkisasiamiehen 22.9.2022 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee tiettyjen satelliitin välityksellä tapahtuvaan yleisradiointiin ja kaapeleitse tapahtuvaan edelleen lähettämiseen sovellettavien tekijänoikeutta sekä lähioikeuksia koskevien sääntöjen yhteensovittamisesta 27.9.1993 annetun neuvoston direktiivin 93/83/ETY (EYVL 1993, L 248, s. 15) 1 artiklan 2 kohdan a–c alakohdan ja tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa 22.5.2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29/EY (EYVL 2001, L 167, s. 10) 3 artiklan 1 kohdan tulkintaa.
- 2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa vastakkain ovat itävaltalainen tekijänoikeuksien yhteisvalvontayhteisö Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM) ja satelliittitelevisioyhtiö Canal+ Luxembourg Sàrl (jäljempänä Canal+) ja jossa on kyse siitä, että viimeksi mainittu yhtiö lähettää televisio-ohjelmia Itävallassa.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Direktiivi 93/83

3 Direktiivin 93/83 johdanto-osan 5, 14, 15 ja 17 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(5) näiden tavoitteiden toteuttamista ohjelmien valtioiden rajat ylittävässä satelliittivälityksessä ja muista jäsenvaltioista tulevien ohjelmien edelleenlähetyksessä kaapeleitse haittaavat kuitenkin vielä nykyisin tietyt kansallisten tekijänoikeutta koskevien säännösten eroavuudet sekä tietty oikeudellinen epävarmuus; tämä aiheuttaa vaaran, että oikeudenhaltijoiden teoksia käytetään korvauksetta tai että niiden käytön estävät eri jäsenvaltioissa yksittäiset yksinoikeuksien haltijat; erityisesti tämä oikeudellinen epävarmuus muodostaa välittömän esteen ohjelmien vapaalle liikkuvuudelle yhteisössä,

--

(14) hankittaviin oikeuksiin liittyvä oikeudellinen epävarmuus, joka haittaa valtioiden rajat ylittävää ohjelmien yleisradiointia satelliitin välityksellä, voidaan poistaa määrittelemällä yhteisössä satelliittivälitys yleisölle; tässä määritelmässä on samalla täsmennettävä välitystapahtuman paikka; määritelmä on tarpeen, jotta vältettäisiin useiden kansallisten lainsäädäntöjen päällekkäinen soveltaminen samaan yleisradiointitapahtumaan; satelliittivälityksestä yleisölle on kyse ainoastaan silloin, kun [–] ja siinä jäsenvaltiossa, jossa [–] ohjelmasignaali saatetaan yleisradio-organisaation valvonnassa ja vastuulla satelliittiin johtavaan ja maata kohti palaavaan katkeamattomaan välitysketjuun; ohjelmasignaaleihin sovellettavia tavanomaisia teknisiä menettelyjä ei voida pitää välitysketjun keskeytyksinä,

(15) yksinomaisten yleisradiointioikeuksien sopimusperusteisen hankinnan on tapahduttava sen jäsenvaltion voimassa olevan tekijänoikeuksia ja lähioikeuksia koskevan lainsäädännön mukaisesti, jossa ohjelma välitetään yleisölle satelliitin välityksellä,

--

(17) määritettäessä korvausta hankituista oikeuksista niiden, joita asia koskee, on otettava huomioon kaikki lähetyksen muuttujat, kuten todellinen yleisö, mahdollinen yleisö ja kielitoisinto”.

4 Direktiivin 1 artiklan, jonka otsikko on ”Määritelmät”, 2 kohdan a–c alakohdassa säädetään seuraavaa:

”a) Tässä direktiivissä ’satelliittivälityksellä yleisölle’ tarkoitetaan toimintaa, jolla yleisön vastaanotettaviksi tarkoitettuja ohjelmasignaaleja saatetaan yleisradio-organisaation valvonnassa ja vastuulla satelliittiin johtavaan ja maata kohti palaavaan katkeamattomaan välitysketjuun.

b) Satelliittivälitys yleisölle tapahtuu ainoastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa yleisradio-organisaation valvonnassa ja vastuulla ohjelmasignaali saatetaan satelliittiin johtavaan ja maata kohti palaavaan katkeamattomaan välitysketjuun.

c) Lähetettäessä ohjelmesignaalit koodattuina on kyse satelliittivälityksestä yleisölle, jos yleisradio-organisaatio itse tai joku muu sen suostumuksella saattaa lähetyksen koodauksen purkulaitteita yleisön saataville.”

5 Direktiivin 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Jollei tämän luvun säännöksistä muuta johdu, jäsenvaltioiden on säädettävä tekijän yksinoikeudesta antaa lupa tekijänoikeuksilla suojattujen teosten satelliittivälitykseen yleisölle.”

Direktiivi 2001/29

6 Direktiivin 2001/29 3 artiklan, jonka otsikko on ”Oikeus välittää yleisölle teoksia ja oikeus saattaa muu aineisto yleisön saataviin”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on säädettävä, että tekijöillä on yksinoikeus sallia tai kieltää teostensa langallinen tai langaton välittäminen yleisölle, mukaan lukien teosten saattaminen yleisön saataviin siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada teokset saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana.”

Itävallan oikeus

7 Tekijänoikeudesta 9.4.1936 annetun lain (Urheberrechtsgesetz; BGBl. 111/1936), sellaisena kuin se on viimeksi 27.12.2018 muutettuna (BGBl. I, 105/2018), 17b §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”Kun ohjelmia lähetetään satelliitin välityksellä, tekijän yksinoikeuteen kuuluvalla käytöllä tarkoitetaan ohjelmesignaalien saattamista lähetystoiminnan harjoittajan valvonnassa ja vastuulla satelliittiin johtavaan ja maata kohti palaavaan katkeamattomaan välitysketjuun. Ellei 2 momentissa toisin säädetä, ohjelma lähetetään satelliitin välityksellä siten ainoastaan siinä valtiossa, jossa ohjelmesignaalit saatetaan kyseiseen välitysketjuun.”

8 Kyseisen lain 59a §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Ainoastaan yhteisvalvontayhteisöt voivat vedota oikeuteen käyttää teosten lähetyksiä, myös satelliitin välityksellä, niiden edelleenlähettämiseksi samanaikaisesti, täydellisesti ja muuttamattomina kaapelin avulla; tämä ei kuitenkaan koske oikeutta nostaa kanne tekijänoikeusloukkauksista.

2. Lähetyksiä voidaan käyttää edellä 1 momentissa tarkoitettuun edelleen lähettämiseen, jos edelleenlähettäjänä oleva lähetystoiminnan harjoittaja on saanut siihen luvan toimivaltaiselta yhteisvalvontayhteisöltä.

3. Edellä olevia 1 ja 2 momenttia ei kuitenkaan sovelleta, jos lähetystoiminnan harjoittajalla, jonka lähetykset edelleenlähetetään, on 1 kohdassa tarkoitettu edelleenlähetysoikeus.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

9 AKM:llä on musiikkiteoksia koskeva käyttöluva, jonka nojalla sillä on yhteisiä etuja valvovana osapuolena oikeus käyttää lähetysoikeuksia Itävallan alueella.

- 10 Canal+, jonka kotipaikka on Luxemburgissa, tarjoaa Itävallassa satelliitin välityksellä vastiketta vastaan muissa jäsenvaltioissa sijaitsevien lukuisien lähetystoiminnan harjoittajien teräväpiirto- ja vakiopiirto-ohjelmia salattuina paketteina (jäljempänä pääasiassa kyseessä olevat satelliittikanavapaketit).
- 11 Satelliitin välityksellä lähetettävät ohjelmasignaalit saatetaan välitysketjuun (nouseva siirtotie) pääsääntöisesti itse lähetystoiminnan harjoittajien toimesta ja joskus Canal+:n toimesta näissä muissa jäsenvaltioissa. Lähetetty sädekimppu sisältää koko ohjelman kuvanlaadultaan teräväpiirtona kaikkine lisätietoineen, joita ovat esimerkiksi äänitiedostot ja tekstitystiedostot. Kun satelliitti on ”lähettänyt edelleen” kyseisen sädekimppun, se vastaanotetaan satelliittivastaanottimilla peittoalueella. Tässä yhteydessä sädekimppu jaetaan osiin ja käyttäjä voi katsoa ohjelman vastaanottimella salauksen purkulaitteen avulla.
- 12 Pääasiassa kyseessä oleviin satelliittikanavapaketteihin sisältyy sekä maksullisia että ilmaisia televisio-ohjelmia. Viimeksi mainittuja lähetyksiä ei salata, ja ne ovat Itävallan alueella satelliitin välityksellä kaikkien saatavilla vakiopiirtolaatuisina.
- 13 AKM on nostanut kanteen, jossa se vaatii lähinnä, että Canal+ määrätään lopettamaan satelliittisignaalien lähettäminen Itävallassa ja maksamaan vahingonkorvausta, ja väittää, että niissä jäsenvaltioissa, joissa lähetystoiminta tai satelliittivälitys yleisölle on tapahtunut, tällaista hyödyntämistä varten ei ollut saatu lupaa eikä AKM ollut antanut lupaa lähetystoimintaan Itävallassa. AKM nimittäin katsoo, että kyseinen lähetystoiminta palvelee Canal+:n lisäyleisöä, jota kyseessä olevien lähetystoiminnan harjoittajien lähetyksensä jäsenvaltioissa mahdollisesti saamat luvat kyseisten teosten välittämiseen yleisölle satelliitin välityksellä eivät kata, ja että Canal+:n olisi pitänyt hankkia AKM:ltä lupa satelliittisignaalien lähettämiseen Itävallassa. AKM katsoo näin ollen, että Canal+ loukkaa sen hallinnoimia oikeuksia.
- 14 Canal+ vastaa, että se ainoastaan asettaa käyttöön lähetystoiminnan harjoittajien suostumuksella infrastruktuurin, jonka avulla näiden lähetystoiminnan harjoittajien Itävallan ulkopuolelle tuoma signaali voidaan koodata satelliittiin johtavaan välitysketjuun. Canal+ väittää, että direktiivin 93/83 1 artiklan 2 kohdan b alakohdassa vahvistetun lähetyksensä jäsenvaltioperiaatteen nojalla ainoastaan lähetyksensä jäsenvaltioissa toimivilla tekijänoikeuksien yhteisvalvontayhteisöillä, mutta ei AKM:llä, on oikeus toimia pääasiassa kyseessä olevan oikeuksien käytön osalta. Lisäksi Canal+:n toteuttama oikeuksien käyttö kuuluu kyseisten lähetystoiminnan harjoittajien lähetyksensä jäsenvaltioissa saamien lupien piiriin.
- 15 Pääasiassa on hyväksytty väliintulijoiksi tukemaan Canal+:n vaatimuksia yhteensä neljä yhtiötä, joiden joukossa ovat Saksaan sijoittautunut lähetystoiminnan harjoittaja Seven.One Entertainment Group GmbH ja Itävaltaan sijoittautunut lähetystoiminnan harjoittaja ProSiebenSat.1 PULS 4 GmbH.
- 16 Handelsgericht Wien (Wienin kauppatoimioistuin, Itävalta) hylkäsi 31.10.2019 antamallaan tuomiolla vaatimuksen, joka koski satelliittisignaalien lähettämisen lopettamista Itävallassa, mutta hyväksyi laajalti sekä (osittain toissijaisesti esitetyn) vaatimuksen, joka koski kyseessä olevien ohjelmasignaalien satelliittilähetysten lopettamista Itävallan alueelle, että vaatimuksen merkityksellisten asiakirjojen esittämisestä. Oberlandesgericht Wien (Wienin osavaltion ylioikeus, Itävalta), johon tästä tuomiosta valitettiin, ratkaisi asian 30.6.2020 antamallaan tuomiolla suurelta osin samansuuntaisesti. Viimeksi mainittu tuomioistuin katsoi erityisesti, että pääasiassa kyseessä olevilla satelliittikanavapaketeilla on uusi yleisö eli eri yleisö kuin se, joka voi katsoa lähetystoiminnan harjoittajien vapaasti katsottavissa olevia lähetyksiä. Sekä AKM että

Canal+ samoin kuin Seven.One Entertainment Group ja ProSiebenSat.1 PULS 4 ovat tehneet viimeksi mainitusta tuomiosta Revision-valituksen ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen.

- 17 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa 13.10.2011 annetun tuomion Airfield ja Canal Digitaal (C-431/09 ja C-432/09, EU:C:2011:648), joka koski myös satelliittikanavapakettien tarjoajaa, 61 ja 69 kohtaan ja toteaa, että voitaisiin katsoa, että sekä lähetystoiminnan harjoittajan oikeuksien käyttämistä merkitsevän toiminnan että satelliittikanavapakettien tarjoajan toiminnan on sijaittava yksinomaan siinä jäsenvaltiossa, jossa ohjelmasignaalit saatetaan asianomaiseen välitysketjuun, koska harjoittaessaan toimintaansa lähetystoiminnan harjoittajan rinnalla satelliittikanavapakettien tarjoaja vain osallistuu alkuperäiseen, yhtenäiseen ja jakamattomaan satelliittilähetysprosessiin.
- 18 Jos näin ei olisi, mainitun tuomioistuimen mukaan herää kysymys, missä määrin kyseisen satelliittikanavapakettien tarjoajan konkreettiset käyttötoimet loukkaavat tekijänoikeuksia sillä perusteella, että ne mahdollisesti kohdistuvat uuteen yleisöön siinä jäsenvaltiossa, jossa nämä signaalit vastaanotetaan. Tässä yhteydessä olisi ratkaistava, onko sillä, että kyseinen tarjoaja tarjoaa pääasiassa kyseessä olevissa satelliittikanavapaketissa myös maksuttomia televisio-ohjelmia, merkitystä, koska kaikki käyttäjät voivat jo vapaasti tutustua näihin ohjelmiin peittoalueella.
- 19 Näin ollen Oberster Gerichtshof (ylin tuomioistuin, Itävalta) on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko [direktiivin 93/83] 1 artiklan 2 kohdan b alakohtaa tulkittava siten, että paitsi lähetystoiminnan harjoittaja myös satelliittikanavapaketin tarjoaja, joka osallistuu jakamattomaan ja yhtenäiseen lähetysprosessiin, harjoittaa – mahdollisesti suostumusta edellyttävää – lähetysten oikeuksien käyttämistä merkitsevää toimintaa ainoastaan siinä valtiossa, jossa lähetystoiminnan harjoittajan valvonnassa ja vastuulla ohjelmasignaalit saatetaan satelliittiin johtavaan ja maata kohti palaavaan katkeamattomaan välitysketjuun, jolloin on niin, että kun satelliittikanavapaketin tarjoaja osallistuu lähetysprosessiin, sen tällä toiminnalla ei voida loukata tekijänoikeuksia lähetysten vastaanottamisvaltiossa?

2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi:

Onko [direktiivin 93/83] 1 artiklan 2 kohdan a ja c alakohdassa ja [direktiivin 2001/29] 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua yleisölle välittämisen käsitettä tulkittava siten, että satelliittikanavapaketin tarjoaja, joka osallistuu satelliitin välityksellä tapahtuvaan teosten välittämiseen yleisölle samanaikaisesti toisena toimijana, joka yhdistää useampia, eri lähetystoiminnan harjoittajien lähettämiä ilmaisten ja maksullisten televisio-ohjelmien salattuja teräväpiirtosignaaleja oman valintansa mukaan yhdeksi paketiksi ja tarjoaa tällä tavalla tuotettua itsenäistä audiovisuaalista tuotettaan vastikkeellisesti asiakkailleen, tarvitsee asianomaisten oikeuksien haltijan erillisen luvan myös ohjelmapakettiin sisältyvien ilmaisten televisio-ohjelmien suojattujen sisältöjen osalta, vaikka se tällöin vain mahdollistaa asiakkaidensa pääsyn teoksiin, jotka ovat peittoalueella muutenkin jo vapaasti – vaikkakin huonompilaatuisena eli vakiopiirtotelevisiona – kaikkien saatavilla?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

- 20 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään lähinnä, onko direktiivin 93/83 1 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tulkittava siten, että jos satelliittikanavapakettien tarjoajan on saatava asianomaisten tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien haltijoiden lupa sillä perusteella, että se osallistuu teosten satelliittivälitykseen yleisölle, tämä lupa on hankittava kyseiselle lähetystoiminnan harjoittajalle myönnetyn luvan tavoin ainoastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa ohjelmasignaalit saatetaan satelliittiin johtavaan välitysketjuun.
- 21 Direktiivin 93/83 1 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaan satelliittivälitys yleisölle tapahtuu ainoastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa yleisradio-organisaation valvonnassa ja vastuulla ohjelmasignaalit saatetaan satelliittiin johtavaan ja maata kohti palaavaan katkeamattomaan välitysketjuun.
- 22 Jotta direktiivin 93/83 1 artiklan 2 kohdan b alakohdassa vahvistettua sääntöä voitaisiin soveltaa, kyseessä on oltava kyseisen 1 artiklan 2 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitettu ”satelliittivälitys yleisölle”, jonka osalta kyseisissä säännöksissä asetetaan kumulatiivisia edellytyksiä. Niinpä välittäminen on yhtenä kokonaisuutena pidettävä ”satelliittivälitys yleisölle”, jos ensinnäkin sen käynnistää ohjelmasignaalien saattaminen välitykseen ”yleisradio-organisaation valvonnassa ja vastuulla”, toiseksi signaalit saatetaan ”satelliittiin johtavaan ja maata kohti palaavaan katkeamattomaan välitysketjuun”, kolmanneksi signaalit ovat ”yleisön vastaanotettaviksi tarkoitettuja” ja neljänneksi siinä tapauksessa, että kyseiset signaalit on koodattu, ”yleisradio-organisaatio itse tai joku muu sen suostumuksella saattaa lähetyksen koodauksen purkulaitteita yleisön saataville” (ks. vastaavasti tuomio 13.10.2011, *Airfield* ja *Canal Digitaal*, C-431/09 ja C-432/09, EU:C:2011:648, 52 kohta).
- 23 Unionin tuomioistuin on jo todennut pääasiassa kyseessä olevan kaltaisesta välittämisestä, että sekä televisio-ohjelmien epäsuoraa että suoraa välittämistä, jotka täyttävät kaikki kumulatiiviset edellytykset, on molempia pidettävä yhtenä ja siten jakamattomana satelliittivälityksenä yleisölle. Mainitussa 1 artiklan 2 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitettu satelliittivälityksen jakamattomuus ei kuitenkaan merkitse sitä, että satelliittikanavapakettien tarjoajan tämän välittämisen yhteydessä suorittamat toimet voitaisiin toteuttaa ilman kyseisten oikeuksien haltijoiden lupaa (ks. vastaavasti tuomio 13.10.2011, *Airfield* ja *Canal Digitaal*, C-431/09 ja C-432/09, EU:C:2011:648, 69 ja 70 kohta).
- 24 On nimittäin muistutettava, että direktiivin 93/83 2 artiklasta, luettuna yhdessä sen johdanto-osan 17 perustelukappaleen kanssa, ilmenee, että tekijänoikeuksien haltijoilta on saatava lupa tekijänoikeuksilla suojattujen teosten satelliittivälitykseen yleisölle ja että määritettäessä tekijänoikeuksien haltijoille heidän teostensa tällaisesta välittämisestä maksettavaa asianmukaista korvausta on otettava huomioon kaikki lähetystä koskevat muuttujat, kuten sen todellinen yleisö ja mahdollinen yleisö (ks. vastaavasti tuomio 13.10.2011, *Airfield* ja *Canal Digitaal*, C-431/09 ja C-432/09, EU:C:2011:648, 71 ja 73 kohta).
- 25 Tällaisen luvan tarvitsee muun muassa se, joka käynnistää tällaisen välittämisen tai joka osallistuu siihen saattamalla suojatut teokset tällä välittämistoimella uuden yleisön – eli yleisön, jota suojattujen teosten tekijät eivät ottaneet huomioon, kun he antoivat luvan toiselle henkilölle – saataviin (ks. vastaavasti tuomio 13.10.2011, *Airfield* ja *Canal Digitaal*, C-431/09 ja C-432/09, EU:C:2011:648, 72 kohta).

- 26 Tältä osin oikeuskäytännössä on jo todettu, että direktiivin 93/83 1 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaan pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen satelliittivälityksen yleisölle käynnistää lähetystoiminnan harjoittaja, jonka valvonnassa ja vastuulla ohjelmesignaalit saatetaan satelliittiin johtavaan välitysketjuun. Lisäksi on riidatonta, että kyseinen lähetystoiminnan harjoittaja saattaa näin suojatut teokset pääsääntöisesti uuden yleisön saataviin. Niinpä tämän lähetystoiminnan harjoittajan on hankittava direktiivin 93/83 2 artiklassa tarkoitettu lupa (tuomio 13.10.2011, Airfield ja Canal Digitaal, C-431/09 ja C-432/09, EU:C:2011:648, 75 kohta).
- 27 Koska direktiivin 93/83 1 artiklan 2 kohdan b alakohdassa vahvistetun säännön mukaan tällaisen satelliittivälityksen yleisölle katsotaan tapahtuvan ainoastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa ohjelmesignaalit saatetaan satelliittiin johtavaan välitysketjuun, lähetystoiminnan harjoittajan on hankittava kyseinen lupa ainoastaan tässä jäsenvaltiossa.
- 28 Kuten tämän tuomion 24 kohdassa on kuitenkin muistutettu, määritettäessä tekijänoikeuksien haltijoille heidän teostensa tällaisesta välittämisestä maksettavaa asianmukaista korvausta on otettava huomioon kaikki kyseistä lähetystä koskevat muuttujat, kuten sen todellinen yleisö ja mahdollinen yleisö. Näin ollen silloin, kun osa tästä todellisesta tai mahdollisesta yleisöstä sijaitsee muissa jäsenvaltioissa kuin siinä, jossa ohjelmesignaalit saatetaan satelliittiin johtavaan välitysketjuun, asianomaisten yhteisvalvontayhteisöjen on tarvittaessa löydettävä asianmukaiset ratkaisut kohtuullisen korvauksen takaamiseksi kyseisille oikeudenhaltijoille.
- 29 Ei kuitenkaan voida sulkea pois sitä, että muita toimijoita osallistuu satelliittivälitykseen yleisölle siten, että ne saattavat suojattuja teoksia kyseisen lähetystoiminnan harjoittajan tarkoittamaa yleisöä laajemmalle yleisölle eli yleisölle, jota näiden teosten tekijät eivät ottaneet huomioon, kun he antoivat lähetystoiminnan harjoittajalle luvan niiden käyttämiseen. Tällaisessa tapauksessa lähetystoiminnan harjoittajalle myönnetty lupa ei kata mainittujen muiden toimijoiden toimintaa. Näin voi olla muun muassa silloin, kun toimija laajentaa niiden henkilöiden joukkoa, jotka voivat saada välitetyt ohjelmat, ja saattaa siten suojatut teokset uuden yleisön saataviin (tuomio 13.10.2011, Airfield ja Canal Digitaal, C-431/09 ja C-432/09, EU:C:2011:648, 76 ja 77 kohta).
- 30 Direktiivin 93/83 1 artiklan 2 kohdan b alakohdan sanamuodosta ja kyseisen 1 artiklan 2 kohdan a–c alakohdan rakenteesta seuraa, että jos satelliittikanavapakettien tarjoaja on velvollinen hankkimaan kyseisten tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien haltijoiden luvan sillä perusteella, että se osallistuu teosten satelliittivälitykseen yleisölle, tämä lupa on kyseiselle lähetystoiminnan harjoittajalle myönnetyn luvan tavoin saatava ainoastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa ohjelmesignaalit saatetaan satelliittiin johtavaan välitysketjuun.
- 31 Tätä päätelmää tukee lisäksi direktiivin 93/83 1 artiklan 2 kohdan b alakohdan tavoite. Tältä osin on todettava yhtäältä, että kyseisen direktiivin johdanto-osan 5 ja 14 perustelukappaleesta ilmenee, että kansallisten tekijänoikeutta koskevien säännösten eroavuudesta johtuva oikeudellinen epävarmuus muodostaa välittömän esteen ohjelmien vapaalle liikkuvuudelle Euroopan unionissa ja että hankittaviin oikeuksiin liittyvä oikeudellinen epävarmuus, joka haittaa valtioiden rajat ylittävää ohjelmien yleisradiointia satelliitin välityksellä, voidaan poistaa määrittelemällä unionin tasolla satelliittivälitys yleisölle, jotta muun muassa vältettäisiin useiden kansallisten lainsäädäntöjen päällekkäinen soveltaminen samaan yleisradiointitapahtumaan. Toisaalta kyseisen direktiivin johdanto-osan 15 perustelukappaleessa todetaan lisäksi, että yksinomaisten yleisradiointioikeuksien sopimusperusteisen hankinnan on tapahduttava sen jäsenvaltion voimassa olevan tekijänoikeuksia ja lähioikeuksia koskevan lainsäädännön mukaisesti, jossa ohjelma välitetään yleisölle satelliitin välityksellä.

- 32 Direktiivin 93/83 johdanto-osan 5, 14 ja 15 perustelukappaleesta ilmenee siten, että sen 1 artiklan 2 kohdan b alakohdan tarkoituksena on varmistaa, että kaikkeen kyseisen 1 artiklan 2 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitettuun satelliittivälitykseen yleisölle sovelletaan yksinomaan siinä jäsenvaltiossa voimassa olevaa tekijänoikeutta ja lähioikeuksia koskevaa lainsäädäntöä, jossa ohjelmesignaalit saatetaan satelliittiin johtavaan välitysketjuun. Näin ollen olisi tämän tavoitteen vastaista, jos satelliittikanavapakettien tarjoajan olisi saatava lupa kyseessä olevien tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien haltijoilta myös muissa jäsenvaltioissa.
- 33 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 93/83 1 artiklan 2 kohdan b alakohta on tulkittava siten, että jos satelliittikanavapakettien tarjoajan on saatava asianomaisten tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien haltijoiden lupa sillä perusteella, että se osallistuu teosten satelliittivälitykseen yleisölle, tämä lupa on hankittava kyseiselle lähetystoiminnan harjoittajalle myönnetyn luvan tavoin ainoastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa ohjelmesignaalit saatetaan satelliittiin johtavaan välitysketjuun.

Toinen kysymys

- 34 Kun otetaan huomioon ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus, toiseen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

- 35 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Tiettyjen satelliitin välityksellä tapahtuvaan yleisradiointiin ja kaapeleitse tapahtuvaan edelleen lähettämiseen sovellettavien tekijänoikeutta sekä lähioikeuksia koskevien sääntöjen yhteensovittamisesta 27.9.1993 annetun neuvoston direktiivin 93/83/ETY 1 artiklan 2 kohdan b alakohta

on tulkittava siten, että

jos satelliittikanavapakettien tarjoajan on saatava asianomaisten tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien haltijoiden lupa sillä perusteella, että se osallistuu teosten satelliittivälitykseen yleisölle, tämä lupa on hankittava kyseiselle lähetystoiminnan harjoittajalle myönnetyn luvan tavoin ainoastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa ohjelmesignaalit saatetaan satelliittiin johtavaan välitysketjuun.

Allekirjoitukset